

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 1008

гр. Бургас, 21.09.2023 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на двадесет и първи септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Красимира Т. Донева

при участието на секретаря Карина Г. Трендафилова
в присъствието на прокурора Иван Г. Иванов
като разгледа докладваното от Красимира Т. Донева Частно наказателно дело
№ 20232100201081 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 437 и сл. от НПК, вр. чл. 70, ал. 1 от НК и е образувано по постъпила молба от осъдения Т. В. С. за условно предсрочно освобождаване от изтърпяване на останалата част от наложеното му наказание лишаване от свобода.

В съдебно заседание представляващият Началника на Затвора – гр. Бургас поддържа неоснователността на молбата по изложените доводи в депозираното пред съда становище. Излага съображения, че не е налице втората изискуема предпоставка за условно предсрочно освобождаване, поради дисциплинарната история на осъдения и противоречивото му поведение. Счита, че целите на наказанието не са постигнати, а резултатите от работата по дефицитните зони следва да бъдат затвърдени. Предлага молбата на осъдения С. да не се уважава.

Представителят на БОП дава становище за неоснователност на искането по съображения, че целите и задачите в корекционно-поправителната работа не са постигнати в планираната степен.

Осъденият Т. В. С. поддържа молбата си в съдебно заседание. Изразява убеденост, че вече се е поправил, като е дал доказателства за това с поведението си. Излага твърдения, че по време на наказанието е работил, повишавал образователния си и професионален ценз, и спазвал вътрешния ред на затвора. Моли съда да го освободи условно предсрочно от изтърпяване

на останалата част от наказанието лишаване от свобода, за да заживее с приятелката си, с която имат дете.

Съдът, след като изслуша становищата на страните и като прецени поотделно и съвкупно събраните по делото доказателства, прие за установено следното:

Лишеният от свобода Т. В. С. е роден на *** г. в гр. ***, ***, със завършен ***, с придобита в Затвора – Ловеч професионална квалификация за ***. За първи път е в затвора. Считано от 28.04.2013 г. търпи наказание от шестнадесет години лишаване от свобода, наложено му с Присъда № 6/31.01.2014 г. по НОХД № 268/2013 г. по описа на Окръжен съд – Разград, потвърдена с Решение № 101/15.07.2014 г. по ВНОХД № 90/2014 г. по описа на Апелативен съд – Варна, изменено с Решение № 486/10.03.2015 г. по КД № 1406/2014 г. по описа на ВКС, в сила от 10.03.2015 г., за престъпление по чл. 115 от НК. Отнесено към 21.09.2023 г., остатъкът от пълното изтърпяване на наказанието е три години и седем месеца.

Лишеният от свобода С. първоначално е постъпил в Затвора – Белене с постановен строг режим, заменен на общ режим на 22.06.2018 г., а от 21.05.2020 г. на лек. Последователно е превеждан в затворите в Ловеч, Белене, София, а от 08.09.2020 г. е прекатегоризиран в затворническо общежитие от открит тип „Дебелт – 1“. По време на престоя си в затвора е работил на доброволен принцип като бакар и *** в затворническата кухня и в служебната столова в Затвора – Белене и в ЗО „Кремиковци“ към Затвора – София. С постъпването си в ЗООТ „Дебелт – 1“ първоначално е проявявал претенциозно отношение спрямо дейностите, които са му били предлагани според профилната нужда – трудова ангажираност и участие в корекционни програми. В затворническото общежитие е бил ангажиран на външен работен обект, но в следствие се е отказал от работата. От месец юли 2021 г. е полагал труд на доброволен принцип като помощник в лафката на затворническото общежитие, но след допускане на дисциплинарно нарушение през месец юни 2022 г. е бил отстранен от трудовия процес. Считано от месец април 2023 г. до настоящия момент е трудово ангажиран на доброволен принцип на външен работен обект. Проявява отговорно и дисциплинирано отношение към трудовите си задължения, за което е поощряван с награди.

С. е отказвал включване в корекционна груповата работа, но с желание е

участвал в индивидуалните беседи. Награждаван е за участия в спортни мероприятия.

В Затвора – Ловеч лишеният от свобода е завършил професионален курс за ***и.

Установява се от приложените към личното досие документи, че поведението на л. св. Т. В. С. не е изцяло съобразено с дисциплинарните изисквания. За периода на изтърпяване на наказанието лишаване от свобода е бил наказван многократно. С оглед разпоредбата на чл. 109, ал. 1 от ЗИНЗС за някои от наказанията /от 2014 г. и 2016 г./ е изтекъл срокът за погасяване на отрицателните последици. Последно е наказан на 13.01.2023 г. за притежание на неразрешени вещи – в двугодишния срок от изтърпяване на последното наказание, съобразно разпоредбата на чл. 109, ал. 2 от ЗИНЗС, който срок не е изтекъл понастоящем. Преди това е наказван, както следва: на 02.08.2022 г. за затрудняване дейността на служителите по наблюдение поведението на друг лишен от свобода; половин месец преди това – на 14.07.2022 г. за притежание на неразрешени вещи; на 20.08.2020 г. за притежание на забранени предмети и за употреба на наркотични вещества по време на домашен отпуск.

Награждаван е многократно за постигнати добри трудови резултати и поведение, за участия в спортни мероприятия, за стимулиране социалните контакти с близките си.

Според периодично изготвяните текущи доклади и становищата на администрацията, лишеният от свобода се отнася спрямо служителите съобразно изискванията, а спрямо лишените от свобода проявява добронамереност и толерантност. Като личност е комуникативен, емоционално овладян, неконфликтен, като в тази връзка не е проявявал рисково поведение и липсват проблеми от поведенчески характер. Стреми се да не се поддава на негативно влияние от страна на криминалното обкръжение.

От последната експертна оценка на актуалното психично и емоционално състояние, изготвена на 03.07.2023 г., се установява, че като личност лишеният от свобода С. е емоционално овладян, със сравнително добри умения за поведенчески самоконтрол, с балансирана самооценка, като е отчетено от инспектора-психолог, че общата оценка на криминогенните потребности е ниска и криминогенното му поведение е по-скоро ситуационно

обусловено, социалните му връзки свидетелстват за наличието на известни проблеми в социалната адаптация, а семейните му отношения следва да се разглеждат като ресурс за изграждане на допълнителни социални и адаптивни умения, в съчетание с изградените трудови навици и наличието на професия. Препоръчано е съществуващите социални и адаптивни умения допълнително да бъдат развити, за да се увеличат шансовете за успешна реинтеграция и намаляне на риска от рецидивизъм.

От изготвения съгласно чл. 70, ал. 6 от НК доклад за пробационен надзор, се установява, че С. приема отговорността за престъплението и изказва съжаление за извършване на деянието, като приема присъдата си за справедлива. Поддържа добри взаимоотношения с близките си, от които е подкрепян морално. Заявява мотивация за законосъобразен начин на живот. Дава заявка, че след освобождаването от затвора ще живее в гр. *** с приятелката и детето си и ще търси работа.

За отчитане на поправителното въздействие от престоя му в затвора, на лишения от свобода С. многократно са били извършвани оценки на риска от рецидив и вреди. Първоначалната оценка на риск от рецидив е изготвена през 2015 г. и е била във средни параметри – 52 точки. Рискът от вреди е определен като среден по отношение на обществото/познат пълнолетен от извършване на насилствено деяние. Рискът от вреди по отношение на персонала, останалите лишени от свобода и него самия е определен като нисък. Като проблемни зони в най-големи нужди са идентифицирани: отношение към правонарушението, управление на финанси и доходи и умения за мислене, а с гранични стойности са отразени зоните: взаимоотношения; злоупотреба с наркотици. В този смисъл целите на първоначалното индивидуално планиране за изпълнение на наказанието са били: да осъзнае факторите, допринесли за извършване на правонарушението, да преосмисли вината си и да изгради самокритичност; развиване на умения за мислене в градивна и позитивна посока и законосъобразно поведение, да осъзнае същността на правните норми и да развие умение за намиране на алтернативи за решаване на проблемите. При следващата втора атестация през 2017 г. стойността на оценката на риска търпи незначителна промяна спрямо първоначалната – 48 точки. В периода 2018 г. – 2020 г. няма отчетена промяна в оценката на риска от рецидив и вреди, при която стойността от 48 точки се запазва. При изготвената през 2021 г. оценка е отчетено понижаване

на стойностите – на 39 точки, като рискът от рецидив преминава в ниски стойности, но е на границата към средните, а рискът от вреди остава среден по отношение на обществото/известен пълнолетен от извършване на насилствено деяние. През 2021 г. е изготвена още една оценка с минимална промяна на стойностите – на 37 точки. През 2022 г. оценката има минимално повишаване на стойностите – на 38 точки, във връзка с допуснато от С. дисциплинарно нарушение. При изготвената във връзка с депозираната молба за условно предсрочно освобождаване настояща оценка на риска от рецидив и вреди е отчетено минимално понижение на общите стойности в сравнение с предходния атестационен период – 34 точки. Рискът от рецидив остава нисък, но рискът от вреди по отношение на обществото/познат пълнолетен от извършване на насилствено деяние продължава да е в средни стойности, предвид тежестта и характера на извършеното деяние. Настъпили са промени в зоните отношение към правонарушението, взаимоотношения, начин на живот и обкръжение и умения за мислене.

При съпоставяне на резултатите от настоящата последна оценка с предишните, с необходимост от корекционно въздействие остава зоната умения за мислене – в зоната се наблюдава напредък, тъй като лишеният от свобода е подобрил уменията си за разпознаване и решаване на проблемите, но невинаги намира добри алтернативи при разрешаването им. Стреми се да предвижда последствията от собствените действия, но все още има вероятност да предприеме необмислена постъпка. Липсва му адекватно целеполагане и последователност за постигане на целите. Има вероятност от проява на импулсивно поведение. Поставените цели в плана на присъдата по отношение на останалите дефицитни зони са изпълнени в известна степен, но е необходимо постигнатите положителни резултати да бъдат затвърдени.

Предвид горното, съдът намира следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 70, ал.1 от НК, за да се приложи институтът на условно предсрочното освобождаване, осъденият следва да е дал доказателства за своето поправяне. Доказателства за поправянето са всички обстоятелства, които сочат за положителната промяна у осъдения по време на изтърпяване на наказанието, посочени в чл. 439а от НПК, като доброто поведение, участието в трудови, образователни, обучителни, квалификационни или спортни дейности, в специализирани програми за

въздействие, общественнополезни прояви. Доказателствата за поправянето се установяват от оценката на осъдения по чл. 155 от ЗИНЗС, работата по индивидуалния план за изпълнение на присъдата по чл. 156 от същия закон, както и всички други източници на информация за поведението на осъдения по време на изтърпяване на наказанието.

Установените по делото обстоятелства водят до извода за неоснователност на молбата на л. св. Т. В. С.. Безспорно е доказана единствено първата от кумулативно предвидените в чл. 70, ал. 1 от НК предпоставки за допускане на условно предсрочно освобождаване на осъдения – изтърпяването на не по-малко от половината от наложеното му наказание. Не е налице втората установена от закона предпоставка, въвеждаща изискване за доказано добро поведение на осъдения, до такава степен, която да позволи преценка за постигнато поправяне. Доказателство са множеството извършени нарушения на правилата за дисциплината и вътрешния ред, последно в началото на тази година. Констатирана е и употреба на ПАВ /амфетамини и ТНС/ при ползването на домашен отпуск, което безразсъдно и рисково поведение в условията на контролираната среда сочи на формално заявена мотивация за промяна в условията на свобода. Наблюдава се и непостоянство в трудовата ангажираност – С. проявява претенциозно отношение спрямо трудовите дейности, които са му били предлагани, а също е отказвал започната вече работа на външен обект. В тази връзка правилно е отчетено от затворническата администрация, че в зоната умения за мислене не са изградени все още устойчиви поведенчески нагласи и че е налице нестабилност в интелектуалната сфера, а по отношение на останалите дефицитни зони, по които целите на плана на присъдата са изпълнени в известен смисъл, е необходимо постигнатите положителни резултати да бъдат затвърдени. Налице е необходимост от продължаване на ефективно изтърпяване на наказанието лишаване от свобода за затвърждаване на мотивацията за водене на законосъобразен начин на живот в условията на свобода и за недопускане на правонарушения, както и за развитие и поддържане на трудовите умения.

Не сочат на завършен корекционен ефект и резултатите от проведената последна оценка на риска от вреди за обществото/известен пълнолетен и заключението на актуалната експертна оценка на психично и емоционално състояние за наличие на ситуационно обусловено криминогенно поведение и

на известни проблеми в социалната адаптация.

Настоящият съдебен състав намира, че отчетените резултати и цялостното поведение на осъдения в пенитенциарното заведение не могат да мотивират извод за неговото поправяне в достатъчна степен, имайки предвид и че е извършил тежко престъпление – убийство, като безспорно липсват доказателства, че рискът от вреди по отношение на обществото/известен пълнолетен е овладян от С.. Съдът счита, че заявеното от него съжаление е декларативно и формално, служещо само за нуждите на съдебното производство по условно предсрочно освобождаване.

С оглед на горното, съдът намира, че положените от осъденото лице усилия във време на изтърпяване на наказанието са недостатъчни и не са довели до неговото пълно поправяне. Не е налице втората предпоставка по чл. 70, ал. 1 от НК, поради което молбата на осъдения за условно предсрочно освобождаване следва да бъде оставена без уважение.

Предвид изложеното и на основание чл. 440, ал. 1 от НПК, Бургаският окръжен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ молбата на Т. В. С., с ЕГН *****, за условно предсрочно освобождаване от изтърпяване на остатъка от наказанието лишаване от свобода от шестнадесет години, наложено му с Присъда № 6/31.01.2014 г. по НОХД № 268/2013 г. по описа на Окръжен съд – Разград, потвърдена с Решение № 101/15.07.2014 г. по ВНОХД № 90/2014 г. по описа на Апелативен съд – Варна, изменена с Решение № 486/10.03.2015 г. по КД № 1406/2014 г. по описа на ВКС.

Определението подлежи на обжалване от осъдения и от Началника на Затвора – Бургас, и на протестиране от прокурора по реда на Глава двадесет и втора от НПК в 7 – дневен срок от днес пред Апелативен съд Бургас.

Препис от настоящото определение да се изпрати на Началника на Затвора – Бургас за сведение.

Съдия при Окръжен съд – Бургас: _____